

D 33/96

Skattemyndigheten i X län har till Kommerskollegium (KK) inkommit med en underrättelse beträffande auktoriserade revisorn A-son. Ärendet har överförs till Revisorsnämnden (RN) som den 1 juli 1995 övertagit KKs ansvar för revisorsfrågor. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1995:528) om revisorer skall ärendet, såvitt avser bedömningen i sak, prövas enligt äldre bestämmelser, d.v.s. enligt förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. De disciplinära påföljder som enligt 23 § nämnda förordning kan komma ifråga är varning eller upphävande.

Skattemyndigheten har företagit revision i ett av A-sons klientbolag, vars verksamhet bestod i import från Turkiet och parthandel med främst textilvaror. Vid granskningen har framkommit brister i bolagets administrativa rutiner och bokföring under räkenskapsåret 1993. A-son har lämnat ren revisionsberättelse för det året. Skattemyndigheten uppger bl.a. att verifikationsunderlag beträffande kontanta in- och utbetalningar har varit bristfälliga och medfört att möjligheten att följa betaltransaktioner försvårats eller omöjliggjorts. Utgifter som ägaren uppger sig ha betalt med egna medel för bolagets räkning har således utan underlag krediterats kontot för kassa och bank. Detta har lett till att kontot under större delen av räkenskapsåret uppvisat negativt saldo, som mest uppgående till drygt 1,3 Mkr. Kassaunderskottet har under räkenskapsåret reducerats genom att 600 tkr omförts och utbetalts till ägaren. Vidare har cirka 400 tkr omförts vid bokslutet till skuldkonto avseende ägaren. Skattemyndighetens bedömning är att bolagets ekonomiska resultat och ställning inte i huvudsak kunnat bedömas med ledning av bokföringen.

A-son har anfört bl.a. följande. Vid sin revision kunde han i likhet med skattemyndigheten konstatera att räkenskapsmaterialet var behäftat med vissa brister. Efter ett icke obetydligt utrednings- och justeringsarbete avlämnade han trots detta ren revisionsberättelse. Bristerna var i och för sig av sådan art att han övervägde att ta in ett omnämnade i revisionsberättelsen. Han valde emellertid istället att framföra sin kritik i form av en revisionspromemoria till styrelsen. I årsredovisningen kvarstod inte några konstaterade fel utan den gav enligt hans uppfattning en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning. Efter visst övervägande tillstyrkte han därför fastställande av resultat- och balansräkningen. Bolagets skuld till ägaren – en välbärgad turkisk affärsman – kunde förvisso inte styrkas på ett helt tillfredsställande sätt. Han bedömde emellertid ägarens uppgifter som både rimliga och sannolika. Enligt uppgifter han inhämtat finns i Turkiet en helt annan tradition än i Sverige ifråga om kontanttransaktioner. Det är inte ovanligt att penningtransaktioner mellan två kontrahenter görs kontant utanför bankväsendet, som därigenom inte går att stämma av mot bankavier och dylikt. Han påtalade för ägaren det synnerligen olämpliga i detta förfaringsätt med avseende på ett svenskt bolag.

RN gör följande bedömning.

Inledningsvis kan konstateras att tillräcklig anledning kritisera A-son för hans bedömning att i revisionsberättelsen tillstyrka fastställandet av resultat- och balansräkningen inte har framkommit. Däremot är det ostridigt att avvikelser från bokföringslagen skett. A-son har uppmärksammat dessa avvikelser. Fråga är om bristerna i bokföringen varit så väsentliga att de borde ha föranlett ett påtalande i revisionsberättelsen. Enligt 5 § bokföringslagen skall bokföringen för varje affärshändelse grundas på handling som härrör från affärshändelsen eller särskilt upprättas med uppgifter om denna (verifikation). De utlägg ägaren uppger sig ha haft för bolagets räkning och som bokförts utan underlag uppgår såvitt framgår till cirka

1 Mkr. Detta är ett väsentligt belopp med beaktande av att bolagets omsättning under året uppgått till ungefär 5,9 Mkr. RN bedömer att bolagets redovisning på ett så markant sätt avvikit från bokföringslagen att underlåtelse att anmärka i revisionsberättelsen utgör ett allvarligt åsidosättande av god revisionssed.

Med stöd av 23 § andra stycket förordningen om auktorisation och godkännande av revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Anne-Charlotte Eggwertz, Klas-Erik Hjorth, Jan-Erik Moreau, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus samt byrådirektören Li Westerlund, föredragande.